

SFS 2007:238

Utkom från trycket
den 23 maj 2007

Förordning om ändring i fartygssäkerhetsförordningen (2003:438);

utfärdad den 10 maj 2007.

Regeringen föreskriver i fråga om fartygssäkerhetsförordningen (2003:438)

dels att 4 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det i förordningen skall införas ett nytt kapitel, 4 kap., av följande lydelse.

1 kap.

3 §¹ Följande fartområden skall finnas.

Fartområde A: Annat fartområde än fartområde B, C, D eller E.

Fartområde B: Ett fartområde som vid medelvattenstånd sträcker sig högst 20 nautiska mil från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land.

Fartområde C: Ett fartområde där sannolikheten för en signifikant våghöjd som överstiger 2,5 meter är mindre än 10 procent under en ettårsperiod för åretruntrafik eller under en begränsad period av året för trafik endast under den perioden. Området får varken sträcka sig längre än 15 nautiska mil från en skyddad plats eller längre än 5 nautiska mil (vid medelvattenstånd) från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land.

Fartområde D: Ett fartområde där sannolikheten för en signifikant våghöjd som överstiger 1,5 meter är mindre än 10 procent under en ettårsperiod för åretruntrafik eller under en begränsad period av året för trafik endast under den perioden. Området får varken sträcka sig längre än 6 nautiska mil från en skyddad plats eller längre än 3 nautiska mil (vid medelvattenstånd) från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land.

¹ Senaste lydelse 2004:438.

Fartområde E: Ett fartområde som omfattar hamnar, floder, kanaler, insjöar och de områden i skärgård som erbjuder sjölä från påverkan av vågor från öppna havet samt skärgårdar i Väner och Vättern. Området omfattar även skyddade fjärdar där den signifikanta våghöjden inte överstiger 0,5 meter under mer än 10 procent av en ettårsperiod. Under perioden den 1 juni till och med den 31 augusti ingår öppna passager i ett i övrigt skyddat skärgårdsområde. Passagens oskyddade sträcka får inte vara större än en distansminut och den signifikanta våghöjden får inte överstiga 0,5 meter under mer än 10 procent av den perioden.

| 4 kap. Bemanning

| Allmänna bestämmelser

1 § Med fiskefartyg, handelsfartyg, traditionsfartyg, höghastighetsfartyg, snabba fartyg, inre fart, närfart och godkänd utbildning förstås detsamma som i förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal.

2 § Befälhavaren på ett fiskefartyg med en bruttodräktighet av minst 20, ett handelsfartyg eller ett traditionsfartyg skall vara medborgare i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och ha fyllt 20 år.

Sjöfartsverket får meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta om undantag från första stycket.

3 § All sjöpersonal skall före påmönstring ha fullgjort godkänd förtrogenhetsutbildning. Utbildningen skall dokumenteras av befälhavaren. En kopia av dokumentationen skall snarast skickas till fartygets redare.

Första stycket gäller inte fiskefartyg. Den som tjänstgör på ett fiskefartyg skall ha ett certifikat om genomgången godkänd säkerhetsutbildning för fiskefartyg.

4 § All sjöpersonal som ingår i fartygets säkerhetsbesättning eller regleras genom föreskrifter om bemanning för fartyg som inte skall ha säkerhetsbesättning (bemanningföreskrifter) skall ha fullgjort godkänd utbildning i grundläggande säkerhet (basic safety) och ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna förstå och vidarebefordra säkerhetsinformation.

Första stycket gäller även för övrig sjöpersonal som har arbetsuppgifter som kan antas påverka det egna eller omgivande fartygs säkerhet eller den omgivande miljön.

Första och andra styckena gäller inte fiskefartyg.

5 § Redaren skall se till att befälhavaren får sådana skriftliga instruktioner att all nyanställd personal får de kunskaper om fartyget, dess utrustning, de rutiner som rör driften, säkerheten, vakthållningen och miljön som är nödvändiga för att denna personal på ett korrekt sätt skall kunna utföra tilldelade arbetsuppgifter.

6 § Redaren skall se till att befälhavaren får skriftliga instruktioner om de rutiner som skall följas så att kraven enligt bestämmelserna i 3 och 4 §§ uppfylls.

7 § Redaren eller befälhavaren utfärdar intyg om genomgången förtrogenhetsutbildning enligt 3 § första stycket.

8 § Sjöpersonal med ansvar för att leda brandbekämpning ombord skall inneha certifikat i avancerad brandbekämpning. Detta gäller inte fiskefartyg.

9 § Sjöpersonal med ansvar för sjukvården ombord skall ha certifikat som sjukvårdare.

10 § Sjöpersonal som upprätthåller befattning ombord på höghastighetsfartyg skall inneha den specialbehörighet som krävs för den aktuella befattningen.

11 § På fartyg där det bedrivs utbildning i sjömansskap och som medför fler än tolv elever i mer vidsträckt fart än inre fart skall befälhavaren, överstyrman, teknisk chef, förste fartygsingenjör och annan sjöpersonal med direkt ansvar för eleverna i nödsituationer inneha specialbehörighet för krishantering.

Personal som skall bistå eleverna i nödsituationer ombord på sådana fartyg som avses i första stycket och som förs i inre fart och mer vidsträckt fart skall ha genomgått godkänd utbildning i kontroll av folkmassor (crowd management training).

12 § Befälhavaren och styrmän som upprätthåller befattning ombord på snabba fartyg skall ha certifikat för att handha sådana fartyg.

13 § Befälhavaren på ett fiskefartyg med största längd om minst 12 meter sysselsatt i närfart eller mer vidsträckt fart skall ha specialbehörighet för fiskefartyg.

14 § En teknisk chef är skyldig att se till att befälhavaren har tillgång till sådana uppgifter som rör en teknisk chefs ansvarsområde och som behövs för att fartyget skall framföras på ett säkert sätt.

15 § Befälhavaren och ombordanställda skall se till att de innehar för tjänsten nödvändiga och giltiga behörighetsbevis, certifikat och övriga intyg och att dessa inte upphör att gälla under tjänstgöringen ombord.

16 § Redaren skall föra ett register över all anställd sjöpersonals utbildning, behörighet, relevanta arbetserfarenhet och medicinska status samt hålla registret lättillgängligt för kontroll.

Vakthållning

17 § Sjöfartsverket får meddela föreskrifter om vakthållningen på fartyg.

18 § Besättningsmedlemmarna på handelsfartyg, traditionsfartyg och fiskefartyg skall uppfylla de krav på syn och hörsel som anges i Sjöfartsverkets föreskrifter meddelade med stöd av förordningen (1979:38) om läkarintyg för sjöfolk. Att kraven är uppfyllda skall styrkas med ett läkarintyg som inte får vara äldre än 4 år.

| Säkerhetsbesättning

| *Allmänna bestämmelser om säkerhetsbesättning*

19 § När ett fartygs säkerhetsbesättning bestäms skall det särskilt beaktas hur arbetet på fartyget är organiserat, vad som enligt lag eller avtal gäller om personalens ordinarie arbetstid och, när det gäller fartyg med passagerarfartygscertifikat, om tillräcklig personal finns för att sköta livbåtar, livflottar och annan livräddningsutrustning.

Under en resa som vid normala förhållanden kräver mer än tolv timmars oavbruten gång, skall fartyget ha så stor besättning att den kan delas in i det antal vakter som behövs. Detsamma gäller även i andra fall när resan är sådan att arbetet måste delas in i skift.

Under en resa får fartyget inte ha mindre besättning än att tillräcklig personal kan avdelas för intendenturtjänsten.

Om fartyget enligt gällande föreskrifter skall vara utrustat med teleanläggning, skall personal också finnas för att anläggningen skall kunna användas på behörigt sätt.

När en säkerhetsbesättning bestäms skall det vidare beaktas om arbetet ombord innebär att en befattningshavare kan utföra arbetsuppgifter inom flera av de arbetsområden som avses i 20 §, om underhållsarbetet skall utföras av en särskild landbaserad organisation och om det ständigt måste hållas vakt i maskinrummet.

20 § En säkerhetsbesättning skall ha en sådan storlek och sammansättning att fartyget får tillräcklig personal för manövrering och navigering, för drift och övervakning av maskineriet, för sådant nödvändigt underhåll av fartyget och dess utrustning som har betydelse för säkerheten, för brandskydds- och livräddningstjänsten, för radiotjänsten samt för intendenturtjänsten.

21 § För varje befattning som ingår i säkerhetsbesättningen skall den behörighet och specialbehörighet anges som fordras för att utöva befattningen.

Bestämmelser om behörigheter och specialbehörigheter finns i förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal. Om det finns särskilda skäl, får det anges att en befattning får innehas av sjöpersonal med lägre, högre eller annan behörighet än den som följer av nämnda förordning.

22 § Undantag från kraven på viss behörighet eller specialbehörighet får beslutas i fråga om en viss befattning på ett visst fartyg om det finns synnerliga skäl för det och det inte finns anledning att anta att säkerheten äventyras. Undantag får inte beslutas om det skulle strida mot någon internationell överenskommelse som Sverige har ingått. Undantag från behörighetskraven för en viss befattning får beslutas endast för den som är behörig att inneha

den närmast lägre befattningen. Om någon sådan befattning inte finns eller om det inte finns några behörighetskrav för den, får undantag beslutas för en person som är tillräckligt kvalificerad och erfaren.

För en befattning på ett fartyg i mer vidsträckt fart än inre fart får undantag beslutas endast för en viss tid av högst sex månader.

Undantag från behörighetskrav får inte beslutas för befälhavaren och teknisk chef i mer vidsträckt fart än inre fart eller, i fråga om Kustbevakningen, närfart.

23 § Ett beslut om undantag enligt 22 § meddelas av den myndighet som har fastställt säkerhetsbesättningen. Ett sådant beslut får förenas med villkor och återkallas när det finns skäl till det.

Berörda centrala organisationer för redare och ombordanställda skall få tillfälle att yttra sig innan ett beslut om undantag fattas, om det inte är fråga om en viss resa eller i övrigt en tillfällig avvikelse.

24 § Ett beslut om säkerhetsbesättning för ett fartyg skall framgå av en särskild handling. Handlingen skall förvaras ombord i original eller kopia.

Innehållet i ett beslut om säkerhetsbesättning skall tillkännages genom anslag på en lämplig plats ombord.

25 § Av ett beslut om säkerhetsbesättning skall det framgå för vilket fartområde beslutet gäller. Om fartyget skall användas i olika fartområden kan säkerhetsbesättning fastställas för varje sådant område.

26 § Ett beslut om säkerhetsbesättning gäller tills vidare. Det får dock meddelas för viss tid om det finns särskilda skäl för det.

27 § Ett beslut av en befälhavare enligt 3 kap. 14 § fartygssäkerhetslagen (2003:364) skall med angivande av skälen för beslutet antecknas i skeppsdagboken om en sådan förs, eller annars antecknas särskilt. Om det vid samråd enligt 3 kap. 15 § samma lag har framförts en avvikande mening skall också den antecknas.

Om Sjöfartsverket har meddelat beslutet om säkerhetsbesättning skall befälhavaren genast underrätta verket om sitt beslut och skälen för det samt avvikande mening som förts fram vid samrådet.

Farlig last

28 § Om det skall finnas befattningshavare med specialbehörighet att ha hand om visst slag av farlig last på fartyget skall det anges i beslutet om säkerhetsbesättning. Detta gäller också för fartyg som släpar eller skjuter farlig last.

29 § Befälhavaren, teknisk chef, överstyrman, förste fartygsingenjör och varje annan person med direkt ansvar för lastning, lossning eller annan lasthantering på ett oljetankfartyg, kemikalietankfartyg eller gastankfartyg skall ha specialbehörighet för oljelasthantering, kemikalielasthantering respektive gaslasthantering.

Annan personal med särskilda arbetsuppgifter och särskilt ansvar i fråga om last och lastutrustning på tankfartyg skall ha genomgått godkänd utbildning för dessa arbetsuppgifter.

På ett torrlastfartyg skall det finnas befattningshavare med specialbehörighet för torrlasthantering, om Sjöfartsverket med hänsyn till lastens farlighet och mängd föreskriver det.

Passagerar- och roropassagerarfartyg

30 § På ett passagerarfartyg i närfart eller mer vidsträckt fart skall det finnas det antal befattningshavare med certifikat för att handha räddningsfarkoster och beredskapsbåtar som Sjöfartsverket bestämmer.

Fartygets befälhavare skall utse en befälhavare för varje livbåt och en ställföreträdare för honom eller henne bland dem som har certifikat för att handha räddningsfarkoster och beredskapsbåtar.

På snabba beredskapsbåtar skall det finnas det antal befattningshavare som Sjöfartsverket bestämmer. Befattningshavarna skall inneha föreskrivet certifikat och ha fullgjord godkänd utbildning.

För varje kranflottestation ombord skall det utses dels en kranskötare, dels en person som hjälper honom eller henne. Dessa skall ha genomgått särskild utbildning för detta.

För varje motorlivbåt skall det finnas en person som kan sköta motorn.

För varje livbåt som har radiotelefonstation eller strålkastare skall det finnas en person som kan sköta denna utrustning.

31 § Sjöpersonal som tjänstgör på passagerar- och roropassagerarfartyg skall ha fullgjort godkänd utbildning för tjänstgöring på sådana fartyg enligt andra och tredje stycket, samt behärska engelska och, om fartyget trafikerar Skandinavien, ett skandinaviskt språk.

På sådant fartyg som går i närfart eller mer vidsträckt fart, och på sådant fartyg med tillåtet passagerarantal överstigande 500 i inre fart, skall

a) personal som enligt mönstringslistorna skall bistå passagerare i nödsituationer ombord ha genomgått utbildning i kontroll av folkmassor (crowd management training),

b) befälhavaren, befäl och annan personal som tilldelats bestämda arbetsuppgifter och särskilt ansvar för säkerheten ombord ha genomgått förtrogenhetsutbildning (familiarization training) utöver vad som anges i 3 §,

c) personal som direkt betjänar passagerare i passagerarutrymmen ombord ha genomgått säkerhetsutbildning,

d) befälhavaren, överstyrman och varje annan person som tilldelats direkt ansvar för passagerares ombord- och landstigning ha genomgått godkänd utbildning i passagerarsäkerhet, och

e) befälhavaren, överstyrman, teknisk chef, förste fartygsingenjör och varje annan person som tilldelats direkt ansvar för passagerares ombord- och landstigning, lastning, lossning eller säkring av last eller stängning av skrovöppningar ha genomgått utbildning i passagerarsäkerhet, lastsäkerhet och skrovhållfasthet.

På sådant fartyg med ett tillåtet passagerarantal om högst 500 i inre fart skall

a) befälhavaren, befäl och annan personal, som enligt fartygets säkerhetsplaner skall bistå passagerare i nödsituationer, ha genomgått en utbildning i passagerarsäkerhet, mönstringsrutiner och kommunikation, och

b) befälhavaren, befäl och annan personal med direkt ansvar för passagerares ombord- och ilandstigning, lastning, lossning eller säkring av last ha genomgått en utbildning i lastsäkerhet och skrovintegritet.

32 § På alla passagerar- eller roropassagerarfartyg i mer vidsträckt fart än inre fart, samt på alla sådana fartyg i inre fart med ett passagerarfartygscertifikat överstigande 100 passagerare, skall befälhavaren, överstyrman, teknisk chef, förste fartygsingenjör och annan sjöpersonal med direkt ansvar för passagerare i nödsituationer inneha specialbehörighet för krishantering.

Livflottar

33 § För livflottar som inte finns på en kranflottestation skall det finnas en person som är väl förtrogen med handhavandet och skötseln av sådana flottar.

Bemanningsföreskrifter

34 § Sjöfartsverket får meddela föreskrifter om bemanning för fartyg som inte skall ha säkerhetsbesättning (bemanningsföreskrifter).

För fartyg som ägs eller brukas av svenska staten skall vad som föreskrivs i 3 kap. 12 § andra stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364) om säkerhetsbesättning tillämpas när det gäller bemanningsföreskrifter. Kustbevakningen behöver dock inte samråda när den i ett visst fall medger undantag från bemanningsföreskrifter för dess fartyg.

35 § Befattningshavares antal och deras behörighet behöver anges i bemanningsföreskrifterna bara om det är nödvändigt ur säkerhetssynpunkt. I sådant fall gäller bestämmelserna i 17–20 och 22 §§.

Besättningslista

36 § Ombordvarande personal skall antecknas i en besättningslista. Befälhavaren och redaren skall se till att listan förvaras ombord på fartyget och i land och sparas ombord på fartyget eller i land i minst tre år. Befälhavaren och redaren skall se till att listan är ordnad så att den aktuella besättningen vid varje tidpunkt lätt kan utläsas och hålla den tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Sjöfartsverket får meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta om undantag från kraven i första stycket om det finns särskilda skäl.

37 § Befälhavare eller redare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 36 § första stycket döms till böter.

38 § Medgivande enligt 3 kap. 16 § andra stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364) lämnas av Sjöfartsverket.

Sjöfartsverket får meddela föreskrifter om

1. fartygs bemanning,
2. att säkerhetsbesättning skall fastställas även för andra fartyg än sådana som avses i 3 kap. 10 § samma lag,
3. krav i fråga om den bemanning som behövs från sjösäkerhetssynpunkt (bemanning föreskrifter) för fartyg som inte skall ha säkerhetsbesättning enligt 3 kap. 10 § samma lag, och
4. avgifter till staten för utfärdande av behörighetsbevis och för andra beslut som avser rätt att föra fartyg eller tjänstgöra på fartyg.

39 § Sjöfartsverket får i särskilda fall fastställa säkerhetsbesättning eller meddela bemanningsföreskrifter för andra fartyg än de som avses i 3 kap. 10 § första stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364).

Denna förordning träder i kraft den 15 juni 2007.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)